

Kiinteistöillä havaittujen jätteenkuljetusta koskevien haasteiden ja puutteiden tapauskohtainen käsittely jätehuolto- ja jätehuollon valvontaviranomaisessa

RAKYL 20.03.2024 § 53
144/11.01.06.00/2024

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685,
matti.rautiainen@savonlinna.fi

Selostus

Alueellinen jätelautakunta on käsitellyt 20.2.2024 § 5 otsikossa mainittua **asiaa, joka koskee myös jätehuollon valvontaviranomaisena toimivan rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtäväkenttää**. Jätelautakunnan pöytäkirjan selostusosan mukaan:

*Kierrätysyhtiö Rippeestä on ilmoitettu heinäkuusta 2023 asti järjestämässään jätteenkuljetuksessa havaitsemistaan työturvallisuusriskeistä tapauskohtaisesti, ja monessa kohteessa on pyydetty tekemään katselmus viranomaisen toimesta. Tällaisilla seurantapyynnöillä ja niiden perusteella tehtävien katselmusten työllistävä vaikutus on merkittävä, huomioiden jätehuoltoviranomaisen käytössä olevat henkilöresurssit ja se, että **katselmuksilla on ollut mukana myös jätehuollon valvontaviranomainen**. Katselmuksille on pyydetty viranomaisen lisäksi kiinteistön haltija tai hänen edustajansa, sekä kohteessa toimiva Rippeen urakoitsija. Jätehuoltoinsinööri on laatinut muistiot jokaisesta katselmuksesta (muistiot jätelautakunnan oheismateriaalina).*

Monessa kohteessa riittää, että katselmuksella todetaan havaitut riskit ja sovitaan suoraan Rippeen ja kiinteistön haltijan tai hänen edustajansa välillä toteutettavista toimenpiteistä. Tällöin toimenpiteet toteutetaan palveluntarjoajan ja kiinteistön haltijan välillä sovituksi, eikä viranomaiselta vaadita lisätoimenpiteitä. Joissain tapauksissa Rippee ja kiinteistön haltija tai hänen edustajansa eivät pääse yhteisymmärrykseen tarvittavista ja toteutettavista toimenpiteistä.

*Jätehuollon järjestämistehtävän toteuttamiseksi kunnan jätehuoltoviranomaisen on seurattava kiinteistöjen liittymistä kunnan järjestämään jätehuoltoon sekä kiinteistöittäisen jätteen kuljetuksen järjestämistä. Jos seurannassa ilmenee tarve puuttua havaittuun laiminlyöntiin, asiassa tarvittavat valvontatoimet, kuten **hallintopakon käyttö kuuluvat valvontaviranomaisen tehtäväksi**. Laiminlyönnin havaitessaan jätehuoltoviranomainen voi kehottaa jätteen haltijaa korjaamaan toimintansa lainmukaiseksi, mutta **vain valvontaviranomaisella on oikeus antaa määräyksiä toiminnan oikaisemiseksi**.*

Jos kiinteistöllä tehdyn katselmuksen perusteella Kierrätysyhtiö Rippee ja kiinteistön haltija eivät pääse yhteisymmärrykseen toteutettavista toimenpiteistä:

- 1. Kunnan jätehuoltoviranomainen antaa kehotuksen toiminnan korjaamiseksi määräpäivään (30 pv) mennessä. Mikäli valvontaviranomainen katsoo havaitun laiminlyönnin korjaamisen kiireelliseksi tai on muita erityisiä syitä, voidaan jätehuoltoviranomaisen kehoitus jättää valvontaviranomaisen suostumuksesta tai vaatimuksesta väliin ja siirtyä suoraan*

kuulemiseen ja velvoitteen asettamiseen.

2. Määräajan päättymisen jälkeen, jos toimenpiteitä ei ole tehty eikä lisäaikaa pyydetty, **jätehuoltoviranomainen siirtää asian jätehuollon valvontaviranomaisen ratkaistavaksi.**

Jätehuollon valvontaviranomaiset valvovat muun muassa jätelaissa ja sen nojalla annetuissa valtioneuvoston asetuksissa erikseen säädettyjen kieltojen ja velvollisuuksien noudattamista, kunnan jätehuoltomääräysten noudattamista sekä kunnan jätehuollosta vastuussa olevien ja jätehuollon eri tehtäviä toteuttavien toimintaa. Paikallisissa tehtävissä valvontavastuu jää käytännössä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jätteen keräystoimintaa valvoo kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Jätelain 125 §:n perusteella **kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa muuta kuin ympäristöluvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja roskaantumisen tai muiden haittojen merkittävyys.**

Jätelain 126 §:n perusteella **valvontaviranomainen (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) voi:**

- 1) **kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; (24.8.2018/757)**
- 2) **määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta;**
- 3) **määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa.**

Jätehuoltoviranomainen ei ole valvontaviranomainen. Jätelain 23 §:ssä säädetään, että kunnalle kuuluvista jätelain mukaisista jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä kuntalaissa (410/2015) tarkoitettu toimielin (kunnan jätehuoltoviranomainen). Jos kunta on siirtänyt 43 §:n mukaisesti kunnan jätehuollon järjestämiseen liittyvän palvelutehtävän hoidettavaksi kuntien omistamassa yhtiössä, kunnan jätehuoltoviranomaisena toimii yhteistoiminta-alueen kuntien yhteinen toimielin tai näiden perustama kuntayhtymä siten kuin kuntalaissa säädetään. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi siirtää jätelaissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle siten kuin kuntalaissa säädetään. Viranhaltijaan sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään.

Jätelain 24 §:ssä säädetään, että **jätelain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986)**

*tarkoitettu **kunnan ympäristönsuojeluviranomainen**. Ne valvovat jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. **Valvontaviranomainen käytännössä valvoo myös kunnan jätehuoltoviranomaisen toimintaa.***

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää jätelaissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle** siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään. Viranhaltijaan sovelletaan, mitä näitä tehtäviä muutoin hoitavasta viranomaisesta ja muutoksenhausta sen päätöksiin säädetään. **Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallintopakon käyttöä.

Jätelautakunnan pöytäkirjan mukaan:

*Jätelautakunta päätti, että sen alainen viranhaltija tekee seurantapyynnön perusteella tarvittavan **katselmuksen mahdollisuuksien mukaan yhdessä kunnan jätehuollon valvontaviranomaisen kanssa.** Katselmuksen perusteella viranhaltija antaa tarvittaessa kehotuksen ja suosituksen toimenpiteistä puutteiden korjaamiseksi selostusosan mukaisesti. **Mikäli puutetta ei korjata vapaaehtoisesti, siirretään asiaa jätehuollon valvontaviranomaiselle ratkaistavaksi ja tieto siirrosta saatetaan jätelautakunnan tiedoksi.***

Asumisessa syntyvän jätteen kuljetuksen (lukuun ottamatta sekalaista talousjätettä) siirryttyä taajamissa jätelain muutokseen perustuen kunnan järjestämän jätehuollon piiriin, on **kunnan jätehuolto- ja jätehuollon valvontaviranomaiselle aiheutunut runsaasti lisätyötä Kierrätisyhtiö Rippeen toiminnasta**, joka on peräisin jätteenkuljetuksen kilpailutuksesta, jossa ei huomioitu paikallisia olosuhteita riittävällä tavalla. Kilpailutuksen seurauksena tuotiin Savonlinnaan suurempaa kuljetuskalustoa, jolla ei pystytä liikennöimään kaikkien kiinteistöjen piha-alueilla eikä yrkkäpiirteisessä katuverkossa, kuten ennen kilpailutusta pystyttiin liikennöimään vuosikymmeniä paikallisten kuljetusyrittäjien pienemmällä kalustolla. Lisäksi Rippee on keskeyttänyt työturvallisuuteen vedoten jätteenkuljetuksen tarjoamatta vaihtoehtoa kiinteistölle, jossa aiemmin pystyttiin järjestämään jätteenkuljetus ilmeisesti työturvallisuutta vaarantamatta.

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Rautiainen Matti, puh. 044 417 4685, matti.rautiainen@savonlinna.fi
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää tässä vaiheessa merkitä asian tiedoksi ja ottaa jätehuollon valvontaviranomaisena sille jätelautakunnan mahdollisesti siirtämät asiat ratkaistavakseen.
Käsittely	Varajäsen Kari Laukkanen poistui esteellisenä kokoushuoneesta eikä ottanut osaa asian käsittelyyn eikä päätöksen tekoon. Esteellisyyden syy: Laukkanen on alueellisen jätelautakunnan jäsen (hallintolaki 28.1 § 5 kohta). Jäsen Liisa Hirvonen poistui esteellisenä kokoushuoneesta eikä ottanut osaa asian käsittelyyn eikä päätöksen tekoon. Esteellisyyden syy: Hirvonen on Savonlinnan seudun Jätehuolto Oy:n hallituksen varajäsen (hallintolaki 28.1 § 5 kohta).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.